

CHROŃMY ZDROWIE PRACOWNIKÓW!

GŁÓWNY INSPEKTOR PRACY PRZYPOMINA O OBOWIĄZKU ZAPEWNIENIA PRACOWNIKOM NAPOJÓW PODCZAS UPAŁÓW

Główny inspektor pracy Bożena Borys-Szopa apeluje do pracodawców o przestrzeganie przepisów gwarantujących pracownikom napoje podczas upałów. Obowiązek taki powstaje przy temperaturze przekraczającej 25 stopni C na otwartej przestrzeni oraz 28 stopni C na stanowisku pracy w pomieszczeniu. Napoje powinny być udostępnione nieodpłatnie, w ciągu całej zmiany roboczej, w ilości zaspokajającej potrzeby pracowników.

W przypadku osób wykonujących prace brudzące na otwartej przestrzeni w wysokiej temperaturze, pozbawionych dostępu do bieżącej wody, pracodawca zobowiązany jest zapewnić do celów higienicznych co najmniej 90 l wody dziennie na każdego pracownika.

Należy pamiętać o używaniu i utrzymywaniu w stałej sprawności i czystości urządzeń wentylacyjnych lub klimatyzacyjnych oraz zabezpieczeniu okien i świetlików przed nadmiernym nasłonecznieniem (poprzez np. rolety, żaluzje).

Główny inspektor pracy przypomina o obowiązku zwrócenia szczególnej uwagi na warunki pracy osób wykonujących prace szczególnie niebezpieczne i wymagające wysokiej sprawności psychofizycznej, a także kobiet w ciąży i karmiących piersią. Należy pamiętać o zakazie zatrudniania pracowników młodocianych w pomieszczeniach, w których temperatura powietrza przekracza 30 stopni C, a wilgotność względna powietrza - 65%.

Nieprzestrzeganie wymienionych obowiązków jest wykroczeniem przeciwko prawom pracownika.

Należy przy tym dodać, że nie ma przeszkód prawnych, by pracodawcy skracali czas pracy podczas upałów. Mogą też wprowadzać dodatkowe przerwy regeneracyjne. Powinni jednak pamiętać, że w takich sytuacjach pracownik zachowuje prawo do wynagrodzenia.

Podstawa prawna:

- kodeks pracy,
- rozporządzenie RM z 28 maja 1996 r. w sprawie profilaktycznych posiłków i napojów,
- rozporządzenie RM z 24 sierpnia 2004 r. w sprawie wykazu prac wzbronionych młodocianym i warunków ich zatrudnienia przy niektórych z tych prac.

MINISTER PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ JOLANTA FEDAK APELUJE O ZAWIERANIE PONADZAKŁADOWYCH UKŁADÓW ZBIOROWYCH PRACY

PISMO DO PRZEWODNICZĄCYCH WOJEWÓDZKICH KOMISJI DIALOGU SPOŁECZNEGO, PRZEDSTAWICIELI ORGANIZACJI PRACODAWCÓW I ORGANIZACJI ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH

Szanowni Państwo,

Dnia 20 czerwca 2008 r. wejdzie w życie ustawa z dnia 28 marca 2008 r. zmieniająca ustawę o zmianie ustawy - Kodeks pracy oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 86, poz. 523). Zachowuje ona moc dotychczas zawartych układów ponadzakładowych dla pracowników jednostek sfery budżetowej, a także utrzymuje prawo dalszego zawierania układów dla tych pracowników przez inne strony niż organizacje pracodawców, tj.

- **właściwego ministra lub centralny organ administracji rządowej** - w przypadku jednostek państwowych,
- odpowiednio **wójta (burmistrza, prezydenta miasta, starostę)** - w przypadku jednostek samorządu terytorialnego,

bez wyznaczania granicznej daty ich obowiązywania.

Przekazując tę informację, pragnę zachęcić Państwa do aktywniejszego prowadzenia dialogu autonomicznego, wynikiem którego mogłoby być zwiększenie liczby zawieranych układów ponadzakładowych dla pracowników sfery budżetowej. Swój apel kieruję szczególnie do partnerów społecznych, działających w tych regionach kraju, w których zawarto pojedyncze układy zbiorowe lub w których nie został zawarty żaden układ ponadzakładowy.

Statystyka układów, wynikająca z rejestru prowadzonego przez ministra właściwego ds. pracy, nie jest zadowalająca. Przez prawie 14 lat obowiązywania przepisów, umożliwiających zawieranie układów ponadzakładowych dla pracowników państwowej i samorządowej sfery budżetowej, do chwili obecnej zarejestrowano jedynie 121 układów. Na potwierdzenie stanu faktycznego w tym zakresie pozwalam sobie załączyć poniższe zestawienie:

Wykaz ponadzakładowych układów zbiorowych pracy zawartych dla pracowników zatrudnionych w jednostkach budżetowych wg podziału administracyjnego Polski		
Województwa	Liczba układów	% udział w liczbie ogólnej
Dolnośląskie	7	5,3
Kujawsko-pomorskie	9	6,8
Lubelskie	10	7,6
Lubuskie	1	0,7
Łódzkie	9	6,8
Małopolskie	2	1,5

Mazowieckie	20	15,2
Opolskie	1	0,7
Podkarpackie	2	1,5
Podlaskie	-	-
Pomorskie	12	9,1
Śląskie	7	5,3
Świętokrzyskie	-	-
Warmińsko-Mazurskie	15	11,4
Wielkopolskie	13	9,9
Zachodniopomorskie	8	6,1
Liczba ogólna ponadzakładowych układów zbiorowych pracy zawartych dla pracowników zatrudnionych w jednostkach budżetowych*	121	100%

* łącznie z liczbą PUZP jednostek budżetowych o zasięgu ogólnokrajowym (5, tj. **11,4** % liczby ogólnej układów)

Rekomenduję Państwu korzystanie z efektywnego narzędzia jakim jest układ, gdyż umożliwia on dostosowanie sposobu wydatkowania posiadanych środków finansowych do indywidualnych potrzeb pracodawców i pracowników bez żmudnej i długotrwałej ścieżki legislacyjnej, jaka obowiązuje przy ustalaniu lub zmianie zasad wynagradzania pracowników sfery budżetowej, w trybie art. 77³ Kodeksu pracy, tj. w drodze rozporządzenia ministra właściwego ds. pracy na wniosek właściwego ministra. Natomiast w przypadku układów zbiorowych do decydowania o sposobie wydatkowania środków finansowych jednostki budżetowej wystarczy dobra wola partnerów społecznych i zainicjowanie rokowań, pozwalających na poznawanie wzajemnych wymagań i oczekiwań wobec siebie, wymianie informacji, a także służących rozwiązywaniu ewentualnych konfliktów.

Pragnę również przypomnieć, że od 2001 r. istnieje możliwość zawierania ponadzakładowych układów zbiorowych pracy dla pracowników jednostek sfery budżetowej przez organizacje pracodawców. I choć dotychczas żaden układ nie został zawarty przez wskazane organizacje to jednak zachęcałabym pracodawców tej sfery do tworzenia własnych organizacji, bądź zrzeszania się w organizacjach już istniejących. Wymierną korzyścią tego procesu byłoby stworzenie reprezentacji interesów podmiotów tej sfery. Pozwoliłoby to nie tylko na przedstawianie problemów i oczekiwań, ale także mogłoby wpłynąć na sprawniejszą wymianę doświadczeń i wspieranie się w wielu dziedzinach, jak np. rozwój partnerstwa publiczno-prywatnego czy zwiększone pozyskiwanie środków finansowych na realizację projektów inwestycyjnych z funduszy unijnych.

Ze swej strony zapewniam wszechstronną pomoc prawną Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

MINISTER
Jolanta Fedak

Warszawa, 28 maja 2008 r.